

ÖZGÜR PROJE

PRESTİJSİZ MİSİNİZ?

Projemizin başlangıç noktası, okulumuzdaki otoparkların bu kadar lüks araçlarla dolu olmasıydı. Burdan aklımıza gelir düzeyi ve yaş kıstaslarına göre insanlardaki prestij algısını araştırmak geldi. Acaba Türkiye'deki prestij algısı doğrudan araba kullanımı, sahip olunan arabanın markası ile ilgili olabilir miydi? Peki ya yurt dışında bu durum nasıldı? Prestij algısı ülkelere göre değişebilir miydi? Bu sorular üzerine, Türkiye'de ve yurt dışında anketler yapmaya karar verdik. Yurt dışındaki algıyı araştırmak için Almanya'nın Berlin şehrini tercih ettik. Bu sayede, kendi milletimizin insanların da düşüncelerinin yurt dışında yaşamak ile nasıl değiştiğini incelemek istedik. Edindiğimiz sonuçları, karşılaştığımız deneyimleri de insanlarla sığağı sığağına paylaşmak istedik. Bu amaçla bir blog oluşturduk. Bloğumuzun adresi <http://prestijersizmisiniz.blogspot.com.tr/> .

İlk olarak ailedeki toplam araba sayısını araştırdık. Türkiye'de yaptığımız anket sonuçlarında ailedeki araba sayısı bir olanların yüzdesi 50' yi geçerken, ailede arabası olmayanlar yüzde 10' a yakın çıktı. Bu durum Berlin anketlerimizde, ailedeki araba sayısı bir olanların yüzdesi, yüzde 30'a ancak varıyor , arabası olmayanların yüzdesi ise yüzde 25' i geçiyordu.

Anketimizde tercih edilen vasıtaları karşılaştırmak istedik ve Türkiye'de birinci sırada araba, ikinci sırada toplu taşıma, 3. sırada ise bisiklet vardı. Berlin'de bu durumu tam tersi şekilde gözlemledik. Anketimizin yaş aralıklarına göre değerlendirmesini ayrı ayrı yapmamıza rağmen, yaşı 40 ı geçenlerin bile toplu taşıma ve bisikleti ön planda tuttıklarını, 18-40 yaş arasının ise çoğunlukla toplu taşıma ve bisiklet tercih ettiğini gördük. Anketimizin detaylarına, ayrı ayrı hazırladığımız analizlerden ulaşabilirsiniz.

Detaylı anket sorularımızın analizinde ise aslında beklediğimiz sonucu gördük diyebiliriz.

Türkiye'de yaptığımız anketlerde araba kullanımı ile prestij algısının doğru orantılı olduğunu ve bu

durumun yurt dışı ise tam tersi yönde olduğunu somut olarak görmüş olduk. Tabiki bu durumun farklı nedenleri vardı. Toplu taşıma araçlarının yurt dışındaki kadar gelişmiş olmaması, durak sayısının yeterli gelmemesi, toplu taşıma aralarındaki bilgilendirme sistemlerinin yeterli olmaması, toplu taşıma araçlarının kapasitesinin az olması ve kapasitesinden fazla yolcu taşıması, soğutma-ısıtma sistemlerinin eksikliği ve engelli vatandaşlara kolaylık sağlanmaması gibi. Toplu taşıma araçlarının bizler için yeterli konfora ve hıza sahip olmaması kullanmamamız için nedenler olabilir fakat bunun yanında Türkiye’de yaptığımız ankette gördük ki, insanların sahip olduğu araçların markası, kalitesi, kişilerin sosyal statüleri ile ilgili. Yüzde 64 den daha fazla oranda, bireylerin arabalarının kalitesinin onların sosyal statülerini gösterdiği hakkındaki argumana olumlu cevap verilmiş. Bu argumana yurt dışında verilen olumlu cevap ise yüzde 22.

Anket dışında yurt dışında Türk vatandaşlarımız ile röportajlar yaptık. Sizce neden Türkiye’de prestij algısı arabanın kalitesine bağlıyken yurt dışında bu durum böyle değil diye bir soru yönelttik. Aldığımız cevaplar aslında hep aynıydı. Bir amcamız şöyle dedi: “Kızım burda herkes aynı kazanıyor. Doktorun da avukatın da bindiği araba hep aynı. Öyle buralarda çok lüks araba göremezsin. Büyük adamların böyle şeylerle işi yok, kendilerini eğitmeye bakıyorlar, arabanın markasına değil.” dedi. Her rportajımızda eğitime değindi vatandaşlarımız. Gelir düzeyinde dalgalanmalar Türkiyedeki gibi fazla olmadığı için, genellikle yakın düzeyde paralara sahip oldukları için, kişilerin yaşam standartları daha stabil, arada uçurumlar yok ve hatta toplu taşıma kullanmak, araba kullanmaktan daha mantıklı. Anket yaparken bir Alman ile tanıştık ve bize Türkiye’de Sirkeci ve Üsküdar da toplu taşımayı araştırdığını söyledi. Hemen oturup fikirlerini almak istedik ve onun da düşünceleri bu yönde idi.

Sonuç olarak anladık ki, gelir düzeyindeki uçurum aslında gelir düzeyi düşük insanları genellikle toplu taşımaya yönlendiriyor ve varılacak yere toplu taşıma ile genellikle daha uzun sürede gidildiği için, gelir düzeyi daha yüksek olanlar arabayı tercih ediyorlar. Bundan dolayı da sanki araba, prestij algısını etkileyen bir faktör olarak görünüyor.

Bu algıyı yok etmek için sanırım ilk yapılması gereken toplu taşıma araçlarının güzergahlarını, konforunu iyileştirmek. Belki de yurt dışındaki gibi ünlüler sıklıkla metroyu kullanırsa, milletvekilleri bisikleti tercih ederse, okulumuzdaki araba sayısı ve ülkemizde arabanın prestiji gösterme amaçlı kullanımı bir o kadar azalır.

RANA ALTAY

BATURAY ERTAŞ